

ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ

(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի հոդվածները)

«Եւ լորտ Հարթթիթթիթի իւր բա-
ցաւորութեանց մէջ աւելի յառաջ
գնաց, և ըստ թէ մեր Եղիպտոս-
կան եղեմտից խնդիրներով ալ կը
զբաղուի: Բայց թէ ի ընթին առաւ
ենք Եղիպտոսի երեւմտեան, և այս
քննութիւն գրեթէ լրացած է: Բայց
Պատ. ընդգիծակցիլ երկրաբանը
(Սեր Ս. Նորթթիթթի) կ'ըսէ. «Կ'ու-
զենք գիտնալ թէ ինչ եղաւ ձեր
քննութեան հետեւանքն: Օրինակի
համար, թէ ձեր քննութիւնն եւ-
րեկ իսկ լրացուցի, այսօր պէտք է
խորհրդարանին առջև պարզէք աղ-
քնութեան մանրամասնութիւնն-
ընք»:

Սը Ս. Նորթթիթթի (միջամտելով).
«Ես միայն ուղեցի գիտնալ թէ ինչ
ուղղութեամբ և ինչ նպատակաւ կը
կատարուէր այդ քննութիւնը»:

Գ. Կարապետյան. «Ինչ նպատակա-
հասութիւն և ծախսով միջին հաւա-
քարակաւութիւն գոյացնելու նպա-
տակաւ, բան մը որոյ մասին Պատ.
երեւմտեանը չառ հոգ չէր ընէր
մինչ երկրաբան նախարարն էր այս
երկրին: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Բայց ես կարող եմ պատգու-
ցանիլ ինչ որ կ'ընեն: Հասցեագր-
ակնարկը մը նետով այն «Եղիպտոս»
նաւակը վիճակագրական ցուցակին
վրայ ուր փորձիկ նշան մը ցոյց
կուտայ այն տարիներն, յորս Անգ-
լիոյ երկրաբան Գալիլէոսը և այլ-
պէս պիտի համոզուի թէ իմ խոս-
քը ոչ թէ հետաքրքիր ձեւ մ'է-
լով, այլ տարաբան իրատեսութիւն
մը անփառելի իրողութեան մը:
Այլ թողունք այս կէտը. Պատ. եւ
երեւմտեանը մեզնէ արեւ գիտէ թէ
Եղիպտոսական երեւմտեանը լոկ Անգ-
լիոյ և Եղիպտոսի միջև կը գտնուի
ընդհին չէր զար ժողովրդայն առջև
գտնուէր ինչպէս. Բայց ինչպիսի
երեւմտեանը մեծ դժուարութեան
մէջ էր ասկից տան տարի առաջ,
երբ անգլիական նախար. նախարա-
րութիւնն Եղիպտոսի օգնութեան
հասաւ գնելով Սուէի ջրանցքին
բաժնեկիցութիւնը մէկ մեծ մասն:
Եղիպտոսի երեւմտեանը դժուար կա-
ցութեան մը մէջ էր երկու տարի
առաջ ալ, երբ Անգլիոյ և Ֆրանս-
այի երկեակ Բապտիստ Գալիլէոսը
մէջ գտնուելով, մեզ համար հար-
կաւոր կը լինի լանալ հասկնալ
թէ ինչպիսի միջոցներ ձեռք առ-
նու պէտք է Եղիպտոսի երեւմտե-
անը կանոնաւոր վիճակի մը մէջ դը-
նելու համար: Պատ. երեւմտեանը

գիտէ թէ եղան մասնաւոր պատ-
ճառներ, որք աննպատակ աղբեղու-
թիւն մ'ունեցան Եղիպտոսի երեւ-
մտից վրայ-հրկիզման և աւարտու-
թեան պատճառաւ ժողովրդեան
ընկից և ստացուածը փնտրելու,
և փոխարինական մեծ գումարներն
որք այս կորուստները դարմանելու
յատկացան Ուրիշ պատճառ մ'ալ
եղաւ այն տարրերնակ փորձն զոր
Եղիպտոս փորձեց քաղաքական
գերելիանութիւն ի գործ դնելու
Սուտանի վրայ, փորձ մը որ բա-
զում ծախսով կարտու եղած է, և
այսուհետեւ պիտի նկատուի իբրեւ
քաղաքական սխալ մը: Պատճառ
մը չկալ որ այս խնդիր չուժուի,
Այսպիսի խնդիր մ'է այդ, յորում
ուրիշ երկրներն ալ մեզ չափ չափ
ունին: Կան թուրքոյ իրաւունքն-
ընք և ուրիշ տէրութեանց իրա-
ւունքները: Չէք կրնար քալ մը
առնուլ Եղիպտոսի երեւմտից կար-
գադուութեան ճանառն մէջ, առանց
զգալու թէ բոլորովին կաշկանդուած
էք այն յանձնառումներով որք եր-
բեմն եղած են Եղիպտոսի վարկն
ապագայիս յուսով: Այս պարա-
զայից մէջ է ահա, որ կ'ըսենք թէ
մեզ քաղաքականապէս անհնար է
գոհացնել Պատ. երեւմտեանին
խնդիրն, և քաղաքարէ մեր քաղա-
քականութիւնն յեղիպտոս, որ
անբաժանելի է Եղիպտոսի երեւ-
մտից խնդիրն: Այսպէս եմ թէ
Պատ. երեւմտեանը իւր քննարա-
տութեան իրաւունքը դժուարութեան
չգործածել հանարալին չարիք ար-
տադրելու, բայց կ'ըսեմ քաղաք-
ապետութիւնը, այդ իրաւունքն ի
մնաս հանարալին չափուց ի գործ կը
դրուի: Այս երկու ամոց մէջ,
17րդ դարէն է որ կը վիճաբանուի
Եղիպտոսի վրայ: Սիւնէ կը կար-
ծուի թէ այս անվերջանալի վիճա-
բանութիւնը, և այն գոգնութիւն
որ այդ առթիւ կը տեսնուի սովո-
րաբար, մեծապէս աղբիւր չեն լի-
նիր կառավարութեան գործողու-
թեանց, երբ սա արդէն չըլլապատ.
եալ է դժուարութեամբ, հակա-
ռակ շահերով, և այնպիսի կարե-
ւոր գործին այս Եղիպտոսական խնդ-
րոյն մէջ: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Երբեմն
թէ այդ քննարկութիւնը և վի-
ճաբանութիւնը արգելք կը յարու-
ցանեն մեզ, և Պատ. երեւմտեանը
նին բանաստեղծներն օրինակ մը
պիտի տամ թէ ի՞նչպէս չարիք յա-
ռալ կուգայ այն վիճաբանութիւն
ներէն: Ինչ այս զիջել ինչ ըսաւ
իբրեւ գուրա ընդգիծակցիլ իրական-
ցութեան, ծանոյց աշխարհի թէ
կորտոն զօրավարին յատկապէս
ի դերն եղած է: Սիւնէ օգտա-
կար դիտողութիւն մ'էր այս: Ա-
նոնք (Պաշտպանողականը) որ Անգ-
լիական տէրութեան հաւատարմի
և սահմանադրաւոր լինելու մենա-
շնորհ կ'ուզեն ունենալ, միթէ այս

կերպ պէտք է խօսին հրապարա-
կաւ Սիւնէ աղբիւր կերպիւ կը պատ-
պանեն Անգլիոյ պատմին ու շահե-
րն յեղիպտոս, կամ կը գնահա-
տեն այն մեծ պարտքը զոր կը
պարտինք քալ զօրավարին, կոր-
տոնն: Երբ կորտոն զօրավարն ինք
ըսէ թէ իւր պաշտօնն ի դերն եւ-
րած է, կամ երբ այդ «Եղիպտո-
սիւն» տարակարգ չլիբրնէ այլ
եւս, ո՛չ կրնամք, ո՛չ ալ պարտաւոր
ենք սքողել այս երկրութիւնն, բայց
Պատ. երեւմտեանին իւր յետաձգ-
ման առաջնութեան արգաքանցելու և
փաստ մ'ապացուցանելու տեղին
բաժնուած, դէպքերը կը կանխէ, և
զգալով թէ այսպիսի առաջարկ մ'ը-
նելու համար որչափ քիչ իրաւունք
ունի, կ'աշխատի մեզ հաւատարմի
թէ կորտոն զօրավարին պաշտօնն ի
դերն եւրած է: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Այս փակ օրինակը բաւ կը համարիմ
պնդելու համար նորեն թէ այս վի-
ճաբանութիւնը, թէ՛ վիճաբանութիւն
է և թէ՛ անօրինակ կերպով եր-
կարտու են. կորտոն զօրավարին
պաշտօնն ի դերն եւրած կ'ըսէ Պատ.
երեւմտեանը, ես, Տէր Աստու-
պէս, կը ժխտեմ այդ առաւելութիւնը.
(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Դրեթէ յուսահա-
տեան և անբաժանալի դժուարու-
թեանց հանգեալ, այդ քալ զօրա-
վարն յանձնառու եղաւ վտանգի
տեղն երթալ: Աս այժմ դեմ կը
դնէ իւր առջև կուտակեալ դժ-
ուարութեանց, և ես կ'ըսեմ թէ
կորտոն զօրավարին պաշտօնն, այս
վայրենի իսկ, ապագային հան-
գամանք մը չունի. թե՛ն պարտու-
թեան չիքս ինչպիսի, ինչպիսի եր-
կուղիք կը տրեւին: Երբեմն թէ
Սիւնէ, իւր յաղթութեամբ յիւս-
ցած և իւր զօրութիւնն ալ իւր յաղթու-
թեամբ կարողացաւ, պիտի ար-
շաւեն յեղիպտոս, և բոլորէնդ
սի երկարութեամբ երկրորդ պիտի
խաղաղեն: Այս անկեղծութիւն
չպատ. ընդհակառակը, Սիւնէի
ինքնատուր պաշտաման հմայքն ան-
հետացան, և կորտոն զօրավարին
մեծ անուան հակընդդէմ հմայու-
թիւնն այսպիսի վտանգալից արշա-
ւապէս նպատակ: Անշուշտ մեծա-
պէս նպատակ: Անշուշտ չափա-
զանցել չեմ ուզեր, բայց երբ կար-
ծիք կը յայտնեմ թէ այս վայրե-
նիս մեր այնպիսի վախու տեղի չու-
նինք Սիւնէին և իւր բարեկամնե-
րն, որչափ իրաւաւ տեղի ունե-
ինք վախալու այն քանի մը ամիս
ներու միջոցին որք հետեւեցան Հիւս-
պիսայի բանակին փնտրման: Այս-
պէս ահա մեծ արդիւնք մը ձեռք
բերուած է. բայց մինչև որ տե-
ղեկանանք կորտոն զօրավարին յա-
տակալութեան, մինչև որ դիտ-
անք թէ ձեպէնք փախչի Սուտա-
նի կուտակալ կարգին առաջարկին
տեղ, զոր մեր մեթոքները, կորտոն
զօրավարն ինչ նոր կարգադրու-
թիւն ըրած է, և ինչ միջոցներ

ձեռք առնուլ կ'ուզէ մինչև որ
տեղեկանանք այս պարագայից, ես
ամենեւին չեմ կրնար մասնակցել
Պատ. երեւմտեանին ձրիտար ը-
րած յայտարարութեանց: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) «Երբ թէ այս խնդիր մէջ մեր
առջև երկող դժուարութեանց մին
սա է թէ հակառակ շահերու կը
բաղիւնք: Երեւմտեան մը յայտա-
րարած է արդէն թէ մեր բոլոր
գործողութեանց նպատակն եղած է
արժէտեարց շահերն յառաջ
տանիլ: Ո՛հ, Տէր Աստուպէս, եթէ
մեր գործողութիւնը լոկ այդ նպա-
տակն ունենային, մեր վրայ չառ
աւելի աղէկ կը խօսէր Եւրոպոյի
լրագրութեան մէկ մեծ մասը:
(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Ժողով-
րդայն մէջ կարգադրութեան քաղաքա-
նեք կարգ մը Եւրոպական մեծ
լրագրաց, որք եղիպտական խնդ-
րոյ մէջ մեր անհոգութիւնն և ան-
խաճեմութիւնը կը պարսաւեն, և
մեր հանարալին պարտուց նկատմամբ
քաղաղ կը կարգան մեզ: Տէր իմ,
երբ կը լսեմ այս հատուածոց ըն-
կերցումը, կ'ընդունուի զայն իբրեւ
մէկ մեկ վկայութիւն թէ չենք
խաղաղ, (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Երբեմն
չենք ուզած գործը լինել նոցա,
որ այն միջոցներն սիրով հա-
մար, զորս յատկացուցած են եւ-
րպիտական արժէթուղիներու, ա-
մեն իրերպիւ կ'աշխատին հրապու-
րել Անգլիոյ ժողովուրդը որ կոր
զիւրալին ստանան հազարի պա-
տախանաւորութիւններ: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) «Երբ թէ այս խնդիր մէջ մեր
առջև երկող դժուարութեանց մին
սա է թէ հակառակ շահերու կը
բաղիւնք: Երեւմտեան մը յայտա-
րարած է արդէն թէ մեր բոլոր
գործողութեանց նպատակն եղած է
արժէտեարց շահերն յառաջ
տանիլ: Ո՛հ, Տէր Աստուպէս, եթէ
մեր գործողութիւնը լոկ այդ նպա-
տակն ունենային, մեր վրայ չառ
աւելի աղէկ կը խօսէր Եւրոպոյի
լրագրութեան մէկ մեծ մասը:
(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Ժողով-
րդայն մէջ կարգադրութեան քաղաքա-
նեք կարգ մը Եւրոպական մեծ
լրագրաց, որք եղիպտական խնդ-
րոյ մէջ մեր անհոգութիւնն և ան-
խաճեմութիւնը կը պարսաւեն, և
մեր հանարալին պարտուց նկատմամբ
քաղաղ կը կարգան մեզ: Տէր իմ,
երբ կը լսեմ այս հատուածոց ըն-
կերցումը, կ'ընդունուի զայն իբրեւ
մէկ մեկ վկայութիւն թէ չենք
խաղաղ, (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Երբեմն
չենք ուզած գործը լինել նոցա,
որ այն միջոցներն սիրով հա-
մար, զորս յատկացուցած են եւ-
րպիտական արժէթուղիներու, ա-
մեն իրերպիւ կ'աշխատին հրապու-
րել Անգլիոյ ժողովուրդը որ կոր
զիւրալին ստանան հազարի պա-
տախանաւորութիւններ: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) «Երբ թէ այս խնդիր մէջ մեր
առջև երկող դժուարութեանց մին
սա է թէ հակառակ շահերու կը
բաղիւնք: Երեւմտեան մը յայտա-
րարած է արդէն թէ մեր բոլոր
գործողութեանց նպատակն եղած է
արժէտեարց շահերն յառաջ
տանիլ: Ո՛հ, Տէր Աստուպէս, եթէ
մեր գործողութիւնը լոկ այդ նպա-
տակն ունենային, մեր վրայ չառ
աւելի աղէկ կը խօսէր Եւրոպոյի
լրագրութեան մէկ մեծ մասը:
(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Ժողով-
րդայն մէջ կարգադրութեան քաղաքա-
նեք կարգ մը Եւրոպական մեծ
լրագրաց, որք եղիպտական խնդ-
րոյ մէջ մեր անհոգութիւնն և ան-
խաճեմութիւնը կը պարսաւեն, և
մեր հանարալին պարտուց նկատմամբ
քաղաղ կը կարգան մեզ: Տէր իմ,
երբ կը լսեմ այս հատուածոց ըն-
կերցումը, կ'ընդունուի զայն իբրեւ
մէկ մեկ վկայութիւն թէ չենք
խաղաղ, (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Երբեմն
չենք ուզած գործը լինել նոցա,
որ այն միջոցներն սիրով հա-
մար, զորս յատկացուցած են եւ-
րպիտական արժէթուղիներու, ա-
մեն իրերպիւ կ'աշխատին հրապու-
րել Անգլիոյ ժողովուրդը որ կոր
զիւրալին ստանան հազարի պա-
տախանաւորութիւններ: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) «Երբ թէ այս խնդիր մէջ մեր
առջև երկող դժուարութեանց մին
սա է թէ հակառակ շահերու կը
բաղիւնք: Երեւմտեան մը յայտա-
րարած է արդէն թէ մեր բոլոր
գործողութեանց նպատակն եղած է
արժէտեարց շահերն յառաջ
տանիլ: Ո՛հ, Տէր Աստուպէս, եթէ
մեր գործողութիւնը լոկ այդ նպա-
տակն ունենային, մեր վրայ չառ
աւելի աղէկ կը խօսէր Եւրոպոյի
լրագրութեան մէկ մեծ մասը:
(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Ժողով-
րդայն մէջ կարգադրութեան քաղաքա-
նեք կարգ մը Եւրոպական մեծ
լրագրաց, որք եղիպտական խնդ-
րոյ մէջ մեր անհոգութիւնն և ան-
խաճեմութիւնը կը պարսաւեն, և
մեր հանարալին պարտուց նկատմամբ
քաղաղ կը կարգան մեզ: Տէր իմ,
երբ կը լսեմ այս հատուածոց ըն-
կերցումը, կ'ընդունուի զայն իբրեւ
մէկ մեկ վկայութիւն թէ չենք
խաղաղ, (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Երբեմն
չենք ուզած գործը լինել նոցա,
որ այն միջոցներն սիրով հա-
մար, զորս յատկացուցած են եւ-
րպիտական արժէթուղիներու, ա-
մեն իրերպիւ կ'աշխատին հրապու-
րել Անգլիոյ ժողովուրդը որ կոր
զիւրալին ստանան հազարի պա-
տախանաւորութիւններ: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) «Երբ թէ այս խնդիր մէջ մեր
առջև երկող դժուարութեանց մին
սա է թէ հակառակ շահերու կը
բաղիւնք: Երեւմտեան մը յայտա-
րարած է արդէն թէ մեր բոլոր
գործողութեանց նպատակն եղած է
արժէտեարց շահերն յառաջ
տանիլ: Ո՛հ, Տէր Աստուպէս, եթէ
մեր գործողութիւնը լոկ այդ նպա-
տակն ունենային, մեր վրայ չառ
աւելի աղէկ կը խօսէր Եւրոպոյի
լրագրութեան մէկ մեծ մասը:
(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Ժողով-
րդայն մէջ կարգադրութեան քաղաքա-
նեք կարգ մը Եւրոպական մեծ
լրագրաց, որք եղիպտական խնդ-
րոյ մէջ մեր անհոգութիւնն և ան-
խաճեմութիւնը կը պարսաւեն, և
մեր հանարալին պարտուց նկատմամբ
քաղաղ կը կարգան մեզ: Տէր իմ,
երբ կը լսեմ այս հատուածոց ըն-
կերցումը, կ'ընդունուի զայն իբրեւ
մէկ մեկ վկայութիւն թէ չենք
խաղաղ, (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Երբեմն
չենք ուզած գործը լինել նոցա,
որ այն միջոցներն սիրով հա-
մար, զորս յատկացուցած են եւ-
րպիտական արժէթուղիներու, ա-
մեն իրերպիւ կ'աշխատին հրապու-
րել Անգլիոյ ժողովուրդը որ կոր
զիւրալին ստանան հազարի պա-
տախանաւորութիւններ: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) «Երբ թէ այս խնդիր մէջ մեր
առջև երկող դժուարութեանց մին
սա է թէ հակառակ շահերու կը
բաղիւնք: Երեւմտեան մը յայտա-
րարած է արդէն թէ մեր բոլոր
գործողութեանց նպատակն եղած է
արժէտեարց շահերն յառաջ
տանիլ: Ո՛հ, Տէր Աստուպէս, եթէ
մեր գործողութիւնը լոկ այդ նպա-
տակն ունենային, մեր վրայ չառ
աւելի աղէկ կը խօսէր Եւրոպոյի
լրագրութեան մէկ մեծ մասը:
(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Ժողով-
րդայն մէջ կարգադրութեան քաղաքա-
նեք կարգ մը Եւրոպական մեծ
լրագրաց, որք եղիպտական խնդ-
րոյ մէջ մեր անհոգութիւնն և ան-
խաճեմութիւնը կը պարսաւեն, և
մեր հանարալին պարտուց նկատմամբ
քաղաղ կը կարգան մեզ: Տէր իմ,
երբ կը լսեմ այս հատուածոց ըն-
կերցումը, կ'ընդունուի զայն իբրեւ
մէկ մեկ վկայութիւն թէ չենք
խաղաղ, (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Երբեմն
չենք ուզած գործը լինել նոցա,
որ այն միջոցներն սիրով հա-
մար, զորս յատկացուցած են եւ-
րպիտական արժէթուղիներու, ա-
մեն իրերպիւ կ'աշխատին հրապու-
րել Անգլիոյ ժողովուրդը որ կոր
զիւրալին ստանան հազարի պա-
տախանաւորութիւններ: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) «Երբ թէ այս խնդիր մէջ մեր
առջև երկող դժուարութեանց մին
սա է թէ հակառակ շահերու կը
բաղիւնք: Երեւմտեան մը յայտա-
րարած է արդէն թէ մեր բոլոր
գործողութեանց նպատակն եղած է
արժէտեարց շահերն յառաջ
տանիլ: Ո՛հ, Տէր Աստուպէս, եթէ
մեր գործողութիւնը լոկ այդ նպա-
տակն ունենային, մեր վրայ չառ
աւելի աղէկ կը խօսէր Եւրոպոյի
լրագրութեան մէկ մեծ մասը:
(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Ժողով-
րդայն մէջ կարգադրութեան քաղաքա-
նեք կարգ մը Եւրոպական մեծ
լրագրաց, որք եղիպտական խնդ-
րոյ մէջ մեր անհոգութիւնն և ան-
խաճեմութիւնը կը պարսաւեն, և
մեր հանարալին պարտուց նկատմամբ
քաղաղ կը կարգան մեզ: Տէր իմ,
երբ կը լսեմ այս հատուածոց ըն-
կերցումը, կ'ընդունուի զայն իբրեւ
մէկ մեկ վկայութիւն թէ չենք
խաղաղ, (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Երբեմն
չենք ուզած գործը լինել նոցա,
որ այն միջոցներն սիրով հա-
մար, զորս յատկացուցած են եւ-
րպիտական արժէթուղիներու, ա-
մեն իրերպիւ կ'աշխատին հրապու-
րել Անգլիոյ ժողովուրդը որ կոր
զիւրալին ստանան հազարի պա-
տախանաւորութիւններ: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) «Երբ թէ այս խնդիր մէջ մեր
առջև երկող դժուարութեանց մին
սա է թէ հակառակ շահերու կը
բաղիւնք: Երեւմտեան մը յայտա-
րարած է արդէն թէ մեր բոլոր
գործողութեանց նպատակն եղած է
արժէտեարց շահերն յառաջ
տանիլ: Ո՛հ, Տէր Աստուպէս, եթէ
մեր գործողութիւնը լոկ այդ նպա-
տակն ունենային, մեր վրայ չառ
աւելի աղէկ կը խօսէր Եւրոպոյի
լրագրութեան մէկ մեծ մասը:
(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Ժողով-
րդայն մէջ կարգադրութեան քաղաքա-
նեք կարգ մը Եւրոպական մեծ
լրագրաց, որք եղիպտական խնդ-
րոյ մէջ մեր անհոգութիւնն և ան-
խաճեմութիւնը կը պարսաւեն, և
մեր հանարալին պարտուց նկատմամբ
քաղաղ կը կարգան մեզ: Տէր իմ,
երբ կը լսեմ այս հատուածոց ըն-
կերցումը, կ'ընդունուի զայն իբրեւ
մէկ մեկ վկայութիւն թէ չենք
խաղաղ, (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Երբեմն
չենք ուզած գործը լինել նոցա,
որ այն միջոցներն սիրով հա-
մար, զորս յատկացուցած են եւ-
րպիտական արժէթուղիներու, ա-
մեն իրերպիւ կ'աշխատին հրապու-
րել Անգլիոյ ժողովուրդը որ կոր
զիւրալին ստանան հազարի պա-
տախանաւորութիւններ: (Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) «Երբ թէ այս խնդիր մէջ մեր
առջև երկող դժուարութեանց մին
սա է թէ հակառակ շահերու կը
բաղիւնք: Երեւմտեան մը յայտա-
րարած է արդէն թէ մեր բոլոր
գործողութեանց նպատակն եղած է
արժէտեարց շահերն յառաջ
տանիլ: Ո՛հ, Տէր Աստուպէս, եթէ
մեր գործողութիւնը լոկ այդ նպա-
տակն ունենային, մեր վրայ չառ
աւելի աղէկ կը խօսէր Եւրոպոյի
լրագրութեան մէկ մեծ մասը:
(Մասնագիտ. Գ. Կարապետյանի
հոդվածները) Ժողով-
րդայն մէջ կարգադրութեան քաղաքա-
նեք կարգ մը Եւրոպական մեծ
լրագրաց, որք եղիպտական խնդ-
րոյ մէջ մեր անհոգութիւնն և ան-
խաճեմութիւնը կը պարսաւեն, և
մեր հանարալին պարտուց նկատմամբ
քաղաղ կը կարգան մեզ: Տէր իմ,
երբ կը լսեմ այս հատուածոց ըն-
կերցումը, կ'ընդունուի զայն իբրեւ
մէկ մեկ

ԼՕՆՏՕՆ ԵՒ ԼԱՆԿԱՇԱՅՐ

Դրամագրուխ 1,852,000 Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ 245,682 " "

Սոյն ընկերութիւնն չափաւոր գիներով ամեն կարգի ժամանակաւոր ապահովութիւնը կրնայ ընդունիլ, Բերայի, Ղալաթի, Պոլսոյ եւ մասնակց գիւղերու մէջ, գիններու եւ այլոց վրայ տեղեկութիւն ստանալ ուղղութեամբ պէտք է գիտնալ առ

Բէ սոյն վերանկարը (բըշիթ) չարա-
գուշակ էր: Ամերիկացիներ, իբր թէ
նեղքին ցնցումներու ազդեցութեան
տակ, սաստիկ կերպով կը ցնցուէր,
որով Պիտեր, ցնցուող յիմարներու
սրբաճ զրկուեցաւ: Եւստիս եւ հինգ օր
չարունակ զիւրազանական համարեալ-
թեան մը պէտք ունեցաւ: ամեն օր
գանկը կը քննէին, քաղել, խօսել, եր-
գել կը տային իրեն, եւ քաղածքին,
չափին մէջ փառաց մենամուտներէն
զարնած կրօնային մենամուտներէն
խիստ անկերտ նշաններ կը տեսնէին:
Դժբախտաբար քիչ ատենէն սոյն հե-
տաքական յիմարը դարձեալ արձակել
հարկ եղաւ, որովհետեւ իւր առողջու-
թիւնը կատարելապէս վերստացած էր:
Հինգ ամիս յետոյ, Պ. Սթիւարտ
երբորդ եւ վերջին անգամ ըլլալով Եւս-
տիսին մէջ փակուեցաւ: հասարա-
կաց ճամբուն մէջ, նստարանի մը վը-
րայ կայանելով, ամբողջփող եւ բարձրա-
ձայն բանաստեղծութիւն մ'ըրեր էր,
պատմելով թէ քիչ մ'առաջ լուսինն
այսինքն էր: Շարաններէն մէջ եւս
բժշկական ընտելութեան նշաններու
ցաւ, եւ զայն դարձեալ բոլոր բժիշկ-
ներն առանց վարանման յայտարարեցին
թէ իւր վրայ կը տեսնէին այն տեսակ
յիմարութեան նշանները, զոր կը կեղ-
ծէր:

«Եւ սակայն, կ'ըսէ Պ. Սթիւարտ
իւր գործին մէջ, սովորական զմայլե-
ծութիւնս երբեք չէի փոխեր, կատա-
կերութիւնս բնաւ չէի խաղար, ինչու
որ ամենը հակառակ պիտի ըլլային իմ
նպատակին, որ հաստատել էր թէ՛ Քը-
րանայի յիմարագետը ամեն ուրեք
յիմարներ կը տեսնեն, նոյն իսկ եթէ
իրենց քննիչը անձը մտաւորական կա-
րողութիւններն ամբողջովին վայելող
մարդու մը արտաքին երեւոյթն ունե-
նայ:»

Պ. Սթիւարտ զինք դարձեալ ըր-
ժիշկներուն քիչն այսպէս ինքզնիքով
հանգեցնէ, կը խոստովանի թէ մեծ է
անհոյժ կը դարձան իրենց հիւանդ-
ներն, եւ թէ յիմարներու յատկացեալ
հաստատութիւնը ոչ ուրեք այնքան
բարեկամ վիճակ մ'ունին, որքան ի
Բարիդ:

Սոյն տարօրինակ Ամերիկացիներ իւր
գործը ֆրանսերէն թարգմանելու հեռ-
նարկած է: Կրնայ երեսակայնով թէ
այդ թարգմանութիւնն, որ ընկանա-
բար անուններ, թուականներ, բըշ-
կական ստուգութիւններ, ի մի բան
ամեն ինչ մանրամասնօրէն պիտի պա-
րունակէ, որքան աղմուկ պիտի հանէ
Բարիդեան ընկերութեան մէջ:

ՎՈՒՐՈ

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԷՆ
Կ. Ս. ԻԹԻՒՅԻՆՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍԷՐԻ

Ի Լ Ա Ն

Պալատ իսկէլէսիտէ պիւր պապ
քեպիւր մաղաղա իճարէ վրիլէճէք:
Պալատ իսկէլէսիտէ դալաֆաթ

մէյտանը, իճարէ վրիլէճէք:
Պալատ իսկէլէսիտէ դալաֆ
տիւքեթանը, իճարէ վրիլէճէք:

Իսկիւտարտա արապա վաթորը
իսկէլէսիտէ, պիւր պապ քեպիւր
խան, իճարէ վրիլէճէք:

Հօճա փաշա ճիվարնտա արթը
մաղաթա դըթաղնտա 12 նիւմէրօ
իլէ մուրադգամ դարաղօլխանէ ար-
սասը, սաթըլաճաճ:

Նիդալիէ խաղիւնսինէ մէրպուր
էմալտէն պալատէ մուհարրէր պէշ
փարաւսնտա տօթօրի միւնիֆէրի-
տէն քիւրայա վրիլէճէքի վէ պիւրի
սաթըլաճաղ ճիւլէթի, պուշարա
թալիւլ օլանյարըն 1300 սէնէսի նի-
սանըն 15 ինճի կիւնիւն դաւտար
պապը վալալի սերասկէրի չիւպէյի
միստուսէսինէ միւրաճաթիլ շարթի-
նալէսինի կէօրմէլէրի վէ պէհէր
փաղար իրթէսի վէ փէնճէլէպիւր
պիւնիլէթի օլունաճաղ միւրալիտէյի
ալէնիլէթի պուշարալէրի իլան օլուն-
նուր:

3 նիսան 1300

Ի Լ Ա Ն

Նիդալիէ երգազ անպարը իլուն
միւրալիտ օլունաճաղը էվիլէճէ Ե-
լան գըլընան 2,880,000 գըլէճէ-
նօլա բիւրնճիւնի մաճֆուդ նիւմու-
նէ վէ շէրայի մուգարրէրէսի
իլէճէ իլէ պէհէր գըլէյի ճէտիւրի
84 փարայա թալէպի էօհալէսիտէ
օլուն շիւսանը իւմիւրի տօթօրիւն-
ճիւլէ չէհարչէպիւր կիւնիւր դարաղը
գաթիւրի վրիլէճէքիւնտէն վէ պէ-
շինճի փէնճէլէպիւր կիւնիւր տալի
թէլարիւր իւտէն ֆիլաթտան 0/0
5 թէնգիլի գապուլ օլունաճաղը
տան իթայա թալիւլ օլանյարըն ի-
վաղիմաթը ումուլիէ տալիսինի
կէլիլէթի:

2 նիսան 1300

Ի Լ Ա Ն

Միւրալիտ օլունաճաղը էվիլէճէ
իլան գըլընմըլ օլան էճալի թըպիլէ
վէ պալմարիէ վէ էլաթի ճէրաճիլէ
վէ իսիւնյարիլէ վէ սալիլէսին ֆի-
լաթը մալիմէլէրի իլէ թալիպի
էօհալէսիտէ օլուն իլպու նիսանը
րումիւրի տօթօրիւնճիւլէ չէհարչէ-
պիւր կիւնիւր դարաղը գաթիւրի վէ-
րիլէճէքիւնտէն վէ 5 ինճի փէնճէլէ-
պիւր կիւնիւր տալի թէլարիւր ի-
տէն ֆիլաթտան 0/0 տէ 5 թէնգիլի
գապուլ օլունաճաղը տան իթայա
թալիւլ օլանյարըն իվաղիմաթը ու-
մուլիէ տալիսինի կէլիլէթի:

2 նիսան 1300

ԵՐՈՒԹԻՒՆԻԹԻՒՆ
ՍՈՒՂԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՊԵՆԱՌՈՒՅ

Ը Դ Դ Ե ԱՐԷՆ, ԿՃՊԵՆ Ե ՕՐԵՆՅՈՒՅ
ԹՈՒՄԱՍ ՈՒԽԻՍԸ ՈՐԳԻԻ ԵՒ ԸՆԿ

Անունը	Թոնոյ	Անունը	Թոնոյ
Անունը	2,000	Լէֆտ	4,500
Անունը	3,000	Մարի	4,500
Անունը	1,500	Մարի	2,800
Անունը	3,500	Մարի	2,000
Անունը	2,200	Մարի	2,000
Անունը	2,000	Մարի	5,000
Անունը	2,800	Մարի	5,000
Անունը	2,500	Մարի	4,500
Անունը	2,100	Մարի	2,000
Անունը	2,000	Մարի	1,200
Անունը	2,700	Մարի	5,200
Անունը	2,500	Մարի	1,700
Անունը	2,800	Մարի	2,800
Անունը	2,600	Մարի	4,400
Անունը	2,800	Մարի	5,200
Անունը	800	Մարի	5,000
Անունը	1,700	Մարի	5,500
Անունը	1,800	Մարի	5,500
Անունը	5,500	Մարի	4,000
Անունը	2,200	Մարի	2,000
Անունը	1,800	Մարի	2,000
Անունը	2,200	Մարի	4,500
Անունը	1,200	Մարի	1,200
Անունը	2,000	Մարի	5,000
Անունը	5,000	Մարի	1,500
Անունը	1,200	Մարի	2,800
Անունը	2,300	Մարի	5,800
Անունը	2,000	Մարի	5,800
Անունը	2,200	Մարի	1,000
Անունը	2,000	Մարի	140

Թոնոյ շոպենան ապրիլ 5ին Օսէ-
ն ուղեւորեցաւ:
Բաժնի շոպենան, նաւ. շոպենան,
ապրիլ 6ին լոնտոնէն մեկնեցաւ Կ.
Պոլսոյ եւ Օսէնայի համար, եւ ապրիլ
24ին մայրաքաղաքը կ'ապաստէ:
Բաժնի շոպենան ապրիլ 18ին Անգ-
լիայէն մեկնելով մայրաքաղաքը պիտի
գայ:

Ուղեւորներն համար ամէն դէպքում
կ'ընտրեն:
Աւելի մանրամասնութեան համար
գիտել առ ԲԵՐԷՆԻՒՅ ՀԻՍ
Թիւ 17-18, Բիւրիւր Միլիթի խան
Ղալաթի:

ԲԱՐԱՅԱՆԻ
ՇՈՊԵՆԱՌՈՒՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԼԷՒԷՐԷՆԻ, ՄԵՒԷՐԷՆԻՅԵՆԻ Ե ՕՐԵՆՅՈՒՅ
ԳԵՆԻՆԱՆՆԱՐԱՅԵՆԻ ԲԱՆՈՒՅ

Անունը	Թոնոյ	Անունը	Թոնոյ
Անունը	5,000	Պըթ	
Անունը	2,500	Ռոնքո	
Անունը	2,500	Բրուքլանը	
Անունը	2,500	Ռիլըս	
Անունը	5,500	Մարի	
Անունը	2,800	Յօթընի	

Այս շոպենանը կ'ընտրեն, ապրիլ 16
իվրըն պիտի երթայ:
Այս շոպենանը կ'ընտրեն, ապրիլ 16
ին իվրըն պիտի երթայ:
Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով
փաճաթ կ'ընդունի իւրաքանչիւր երկր-
ներու եւ Ամերիկայի համար:
Ամեն գիւրդութիւն եւ հանգստու-
թիւն կը արեւելի ուղեւորաց:
Գիտել առ ԴԱՆԻԵԼ ԲԱՐԱՅԱՆԻ ԸՆԿ
Գաթիլի

Ն. ԲԱՔԷ ԷՆԷ
ՇՈՊԵՆԱՌՈՒՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մարիլիւն Ե Բաթիլի ԳԵՆԻՆԱՆՆԱՐԱՅԵՆԻ ԲԱՆՈՒՅ

Մեկնում Մարիլիւն ամեն տասն
եւ հինգ օրն անգամ մը չորեքշաբթի օ-
րերը:
Ուղեւոր Ե Գաթիլի ԳԵՆԻՆԱՆՆԱՐԱՅԵՆԻ ԲԱՆՈՒՅ
Տրապան, Պաթիլի եւ Բաթիլի պիտի
երթայ 1'Արշիլ շոպենան, որ ապրիլ
6ին Մարիլիւն եւ ապրիլ 12ին Կ.
Պոլսէն պիտի մեկնի:
Նաւաղէքի, ուղեւորութեան եւ
այլ տեղեկութեան համար:
Գիտել առ գործադատարն
ԹԻՆԻՈՒԹԻՒՆ ԲԵՐԷՆԻՒՅ
Մոմանէ փողոց, Թիւ 141

3

ՏՐԱՅԻՆ ՏԷՐԻԻՐԱԹԻՅ ԻՍԹԻՐԻԷ
ՏԻՒ ՏՕԲԹԵՐ ՍԻՄԵՐ

Մարիլիւն հիւանդութեան, մոր-
թի ծակերու խցան, վերքերու,
արեան պակասութեան, դաղիւրա-
կան անոթի դէմ գործածուած դեղ-
ութեան ամենէն արագ, ամենէն ազդե-
ական անոթի արեւելի ամեն կապու-
թեան համար:
Պաթիլի (ինչպէս նաեւ շոպեն-
ան համար) Գիտելի եւ Պաթիլի
կապուրի ստորագրութիւններն եւ Յը-
րանտական կառավարութեան կապու-
թեան համար:
Կը գտնուի փարիզ, Պաթիլի եւ
Տէլիլի դեղարանն եւ բոլոր դեղա-
գործաց եւ դեղալիւծանաց ըմպ:

6

ՍԻՐՈ Է ԲԱՐՏ ՏԷՒՈՒԷՆ

Կուրծի եւ կուրծի հիւանդու-
թեան լաւագոյն դեղ:
Կը գտնուի փարիզ, Գիտելի փո-
ղոց, Թիւ 31 եւ ուրիշ ամեն դեղա-
լիւծանաց ըմպ: Մայրաքաղաքի մէջ
միակ կեղծարարութիւնն է Ղալաթի,
մայրաքաղաքի դիմաց Կէօն օլուն խան
Պ. Չէրվաթիի վաճառանոցը:

8

ԲՈՒՄԱՍ ՏԷՒՈՒԷՆ

Երբ, Թիւրի եւ մաղերու անկ-
ման լաւագոյն դեղ:
Կը գտնուի փարիզ, Գիտելի փողոց
Թիւ 31, եւ ամեն դեղալիւծանաց եւ
վարայարադարաց ըմպ: Անոթի տու-
լիւ 20 րը, կէս տուլիւ 12 րը:
Մայրաքաղաքի մէջ միակ կեղ-
ծարարութիւնն է Ղալաթի, մայրա-
քաղաքի դիմաց Կէօն օլուն խան, Պ.
Չէրվաթիի վաճառանոցը:

9

ԱՄԱՆՏԻՆ ՏԷՒՈՒԷՆ

Չեղաց ճաթութեան, պալարնե-
րու, երբ եւ անոթի յառաջ եկած
մորթիւն բորբոքման դէմ լաւագոյն
դեղ մ'է Պ. Տէլիլի օլուն փողոցի
կը գտնուի փարիզ, Գիտելի փողոց
Թիւ 31, եւ ամեն դեղալիւծանաց
եւ հոտալիւծանաց ըմպ: Մայրաքա-
ղաքի մէջ միակ կեղծարարութիւնն է
Ղալաթի, մայրաքաղաքի դիմաց Կէօ-
ն օլուն խան, Պ. Չէրվաթիի վաճա-
ռանոցը:

10

ՎԻՇԻ

ՎԻՇԻՆԻՆ, ԳԵՆԻՆ 22 ԳԵՆԻՆԻՆ
ՄԵՒԷՐԷՆԻՅԵՆԻ

GRANDE GRILLE. — Աւալի տալ-
արութիւնը, մարտադրական ճանապարհաց
հիւանդութիւնը լաւագոյն եւ փայծաղի
եղուան, ներքին գործարանաց խցաններ,
մաղայի ջար եւ այլն:
HOPITAL. — Մարտադրական ճանա-
պարհաց հիւանդութիւնը ստամոքսի,
շարժութեան, դժուարամարտութիւն,
անոթալի պակասութիւն ստամոքսի,
լաւագոյն, անմարտութիւն:
CELESTINS. — Երկրամանց եւ փա-
նուրտ տալարութիւնը, միւրական ա-
ռազ եւ միւրական ջար, յօդաշար, շա-
արախտ (Տիւրպիլ), սպիտակուց-մի-
ական (Ապիւլիւնիւրի):
HAUTERIVE. — Երկրամանց եւ փա-
նուրտ տալարութիւնը, առաջ, ջար,
օդաշար, շարժարարութիւն, սպիտակու-
ցանք-միւրական:
Ապրիլի անունը պէտք է փնտը-
նել չէրքուն քարալիւն վրայ:
Պոլսոյ ամեն դեղագործաց եւ դե-
ղալիւծանաց ըմպ կը գտնուի:

11

ՎԻՇԻՆԻՆ, ԳԵՆԻՆ 22 ԳԵՆԻՆԻՆ
ՄԵՒԷՐԷՆԻՅԵՆԻ

GRANDE GRILLE. — Աւալի տալ-
արութիւնը, մարտադրական ճանապարհաց
հիւանդութիւնը լաւագոյն եւ փայծաղի
եղուան, ներքին գործարանաց խցաններ,
մաղայի ջար եւ այլն:
HOPITAL. — Մարտադրական ճանա-
պարհաց հիւանդութիւնը ստամոքսի,
շարժութեան, դժուարամարտութիւն,
անոթալի պակասութիւն ստամոքսի,
լաւագոյն, անմարտութիւն:
CELESTINS. — Երկրամանց եւ փա-
նուրտ տալարութիւնը, միւրական ա-
ռազ եւ միւրական ջար, յօդաշար, շա-
արախտ (Տիւրպիլ), սպիտակուց-մի-
ական (Ապիւլիւնիւրի):
HAUTERIVE. — Երկրամանց եւ փա-
նուրտ տալարութիւնը, առաջ, ջար,
օդաշար, շարժարարութիւն, սպիտակու-
ցանք-միւրական:
Ապրիլի անունը պէտք է փնտը-
նել չէրքուն քարալիւն վրայ:
Պոլսոյ ամեն դեղագործաց եւ դե-
ղալիւծանաց ըմպ կը գտնուի:

12

ՎԻՇԻՆԻՆ, ԳԵՆԻՆ 22 ԳԵՆԻՆԻՆ
ՄԵՒԷՐԷՆԻՅԵՆԻ

GRANDE GRILLE. — Աւալի տալ-
արութիւնը, մարտադրական ճանապարհաց
հիւանդութիւնը լաւագոյն եւ փայծաղի
եղուան, ներքին գործարանաց խցաններ,
մաղայի ջար եւ այլն:
HOPITAL. — Մարտադրական ճանա-
պարհաց հիւանդութիւնը ստամոքսի,
շարժութեան, դժուարամարտութիւն,
անոթալի պակասութիւն ստամոքսի,
լաւագոյն, անմարտութիւն:
CELESTINS. — Երկրամանց եւ փա-
նուրտ տալարութիւնը, միւրական ա-
ռազ եւ միւրական ջար, յօդաշար, շա-
արախտ (Տիւրպիլ), սպիտակուց-մի-
ական (Ապիւլիւնիւրի):
HAUTERIVE. — Երկրամանց եւ փա-
նուրտ տալարութիւնը, առաջ, ջար,
օդաշար, շարժարարութիւն, սպիտակու-
ցանք-միւրական:
Ապրիլի անունը պէտք է փնտը-
նել չէրքուն քարալիւն վրայ:
Պոլսոյ ամեն դեղագործաց եւ դե-
ղալիւծանաց ըմպ կը գտնուի:

13

ՎԻՇԻՆԻՆ, ԳԵՆԻՆ 22 ԳԵՆԻՆԻՆ
ՄԵՒԷՐԷՆԻՅԵՆԻ

GRANDE GRILLE. — Աւալի տալ-
արութիւնը, մարտադրական ճանապարհաց
հիւանդութիւնը լաւագոյն եւ փայծաղի
եղուան, ներքին գործարանաց խցաններ,
մաղայի ջար եւ այլն:
HOPITAL. — Մարտադրական ճանա-
պարհաց հիւանդութիւնը ստամոքսի,
շարժութեան, դժուարամարտութիւն,
անոթալի պակասութիւն ստամոքսի,
լաւագոյն, անմարտութիւն:
CELESTINS. — Երկրամանց եւ փա-
նուրտ տալարութիւնը, միւրական ա-
ռազ եւ միւրական ջար, յօդաշար, շա-
արախտ (Տիւրպիլ), սպիտակուց-մի-
ական (Ապիւլիւնիւրի):
HAUTERIVE. — Երկրամանց եւ փա-
նուրտ տալարութիւնը, առաջ, ջար,
օդաշար, շարժարարութիւն, սպիտակու-
ցանք-միւրական:
Ապրիլի անունը պէտք է փնտը-
նել չէրքուն քարալիւն վրայ:
Պոլսոյ ամեն դեղագործաց եւ դե-
ղալիւծանաց ըմպ կը գտնուի:

Գ Ի Ի Ն Ա Ր Տ
ՇՈՊԵՆԱՌՈՒՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՊԵՆԱՌՈՒՅ

Որ ԳԵՆԻՆ ԳԵՆԻՆ ԳԵՆԻՆ Գ